

Uchwała nr 2
z dnia 24 września 2021 r.
Uczestników Zjazdu Katedr i Zakładów Postępowania Cywilnego
w sprawie zmian w Kodeksie postępowania cywilnego¹

W związku z ciągłymi nowelizacjami Kodeksu postępowania cywilnego, których skutkiem jest zwiększanie ponad miarę liczby postępowań odrębnych, co prowadzi do dezintegracji postępowania rozpoznawczego, mając na uwadze wnioski płynące z referatów i dyskusji, uczestnicy Zjazdu Katedr i Zakładów Postępowania Cywilnego uchwalają następujące postulaty dotyczące prac legislacyjnych mających za przedmiot prawo procesowe cywilne.

- 1) Normując cywilne postępowanie rozpoznawcze w trybie procesowym, należy dążyć do zapewnienia jednolitości i elastyczności regulacji procesowych bez względu na charakter rozpoznawanej sprawy.
- 2) Wprowadzanie odrębności postępowania ze względu na charakter sprawy powinno mieć charakter wyjątkowy i być traktowane restrykcyjnie.
- 3) Zdecydowanie należy zaoponować przeciw kreowaniu postępowań odrębnych w oparciu o kryterium statusu strony postępowania. W związku z czym postuluje się uchylenie przepisów o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych oraz rezygnację z wprowadzania postępowania odrębnego w sprawach z udziałem konsumentów. Zagwarantowanie standardów ochronnych wynikających z prawa europejskiego powinno być zapewnione przez przepisy ogólne.
- 4) W obecnych realiach społecznych, gospodarczych i prawnych nie znajduje uzasadnienia utrzymywanie w istniejącym kształcie postępowania odrębnego w sprawach z zakresu prawa pracy; przepisy o postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu prawa pracy należy uchylić, zapewniając stosowną ochronę poprzez wprowadzenie niezbędnych regulacji w przepisach ogólnych o procesie.
- 5) Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych powinny zostać wyłączone spod jurysdykcji sądów powszechnych, a przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu odrębnym w tych sprawach należy uchylić. To samo odnosi się do tzw. postępowań regulacyjnych (postępowania w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową,

¹ Uchwałę podjęto jednomyślnie w głosowaniu jawnym.

- postępowania w sprawach z zakresu regulacji energetyki, postępowania w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty, postępowania w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego, postępowania w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego). Ochrona powinna być zapewniona w ramach dostosowanych do tego celu postępowań prowadzonych poza sądownictwem powszechnym.
- 6) Nie znajduje uzasadnienia utrzymywania tak dużej liczby postępowań przyspieszonych, w związku z czym postuluje się uchylenie przepisów o postępowaniu upominawczym oraz o postępowaniu uproszczonym w aktualnym kształcie oraz stworzenie w przepisach ogólnych o procesie wstępnego etapu postępowania, w którym sąd może wydać nakaz zapłaty przy uwzględnieniu standardów europejskich.
 - 7) Za niezbędne należy uznać przywrócenie ścisłego rozgraniczenia postępowania egzekucyjnego od postępowania rozpoznawczego i uchylenie przepisów przyznających organom egzekucyjnym, w tym komornikom, kompetencje do rozstrzygania sporów i badania treści stosunków materialnoprawnych (art. 804 § 2, art. 797, art. 825 k.p.c.).
 - 8) Należy ponadto zwrócić uwagę na celowość przemodelowania postępowania grupowego unormowanego w ustawie z 17.12.2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 446) w taki sposób, żeby możliwe było dochodzenie w tym postępowaniu przede wszystkim ustalenia prawa lub stosunku prawnego oraz ewentualnie prowadzenie postępowań modelowych (pilotażowych) w sprawach o precedensowych charakterze.